

Chișinău, str. Kiev, 3 Republica Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

Chisinau, Kiev 3, street, Republic of Moldova
MD-2078, tel. (+373 22) 43 80 02,
tel./fax (+373 22) 43 80 02, e-mail: jrc@justice.md

3-971/2020
03 decembrie 2021

Curtea Constituțională a Republicii Moldova
mun.Chișinău, str.Alexandru Lăpușeanu nr.28

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, Vă expediază, pentru examinare sesizarea Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup”, cu privire la recunoașterea neconstituționalității prevederilor art. 131 alin. (11) Cod fiscal, formulată în cauza de contencios administrativ la acțiunea *Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actelor administrative individual defavorabile.*

Anexe:

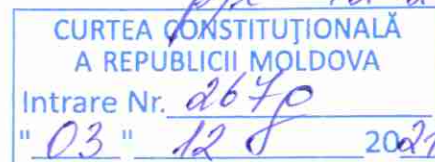
- copia încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 26 noiembrie 2021, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate – 2 file;
- sesizarea formulată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup” - 12 file, cu actele anexe – 19 file;

Judecător

Digitally signed by Chisilița Violeta
Date: 2021.12.03 12:06:18 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Violeta Chisilița

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A RM

MD-2004; Mun. Chișinău,

Str. Alexandru Lăpușneanu 28

Sesizare privind excepția de neconstituționalitate

În temeiul articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova

A. Autorul excepției de neconstituționalitate¹

A.2. Persoană juridică

1. SRL "Ecosem Grup" în planul procedurii de restructurare

rn. Anenii Noi, s. Mereni

2. IDNO- 1003600086844; înregistrată la 19.08.2003

3. Administrare comună: Administrator statutar- Rucan Andrian și

Administratorul insolvenței –Balan Vladimir

A.3. Instanța de judecată

1. Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani

2. Judecător: Violeta Chiselița

3. Dosar nr: 3-4787/2019

4. Adresa instanței de judecată: mun. Chișinău, str. Kiev 3

5. Telefonul și e-mail-ul instanței de judecată

(022) 44-53-17; 43-82-98; 44-02-19

jrc@justice.md

¹ Aici, autorul excepției de neconstituționalitate va alege rubrica relevantă, ștergându-le pe celelalte.

B. Informații pertinente despre cazul dedus judecării instanței de drept comun²

Conform cererii de chemare în judecată depusă de SRL "Ecosem Grup" față de Serviciul Fiscal de Stat aflată în curs de examinare la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani,, reclamantul solicită anularea actelor administrative emise de Serviciul Fiscal de Stat și anume:

-Anularea Deciziei nr. 317/116 din 05.02.2020 emisă de Serviciul Fiscal de Stat în privința SRL "Ecosem Grup"

În motivarea cerințelor indicate SRL "Ecosem Grup" invocă printre altele și încălcarea de către Serviciul Fiscal de Stat a procedurii de notificare a contribuabilului despre inițierea controlului fiscal, despre necesitatea prezentării documentelor la control, a deciziilor și citațiilor emise în acest sens, precum și a procedurii de prezentare pentru cunoștință a actelor de control și a deciziilor emise în urma controlului fiscal. În special fiind invocată netemeinicia expedierii de către Serviciul Fiscal de Stat a tuturor deciziilor, înștiințărilor, citațiilor și actelor de control către contribuabil prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat.

Conform argumentelor Serviciul Fiscal de Stat, la înștiințarea contribuabilului despre inițierea controlului, citarea pentru efectuarea controlului și toate actele aferente controlului au fost expediate în adresa SRL "Ecosem Grup" în conformitate cu prevederile art. 131 (11) din Codul Fiscal, prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat .

Remarcăm că prin Hotărârea Curții de Apel Chișinău din 20.11.2017 a fost intentată procedura de insolvență față de SRL "Ecosem Grup".

Concomitent, conform Hotărârii Judecătoria Chișinău, Sediul Centru din 02.07.18. s-a hotărât următoarele:

- Se confirmă planul procedurii de restructurare a societății comerciale SRL "ECOSEM GRUP,, IDNO- 1003600086844) acceptat de adunarea creditorilor, conform procesului verbal nr. 5 din 06.06.2018.

- Se confirmă în funcția de administrator al procesului de insolvență al societății comerciale "ECOSEM GRUP,, societate cu răspundere limitată administratorul autorizat Balan Vladimir.

- Se restabilește debitorul în dreptul de administrare a masei debitoare a societății comerciale "ECOSEM GRUP,, societate cu răspundere limitată în conformitate cu planul confirmat, sub supravegherea administratorului insolvenței Balan Vladimir.

- Se stabilește că, orice act de dispoziție a debitorului va fi valabil doar după aprobarea lui de către administratorul insolvenței, în condițiile planului confirmat.

Prin scrisorile din 28.10.19 și 15.11.19 administratorul SRL "Ecosem Grup" a solicitat organului fiscal ca toată corespondența, informații, solicitări, decizii, acte, citații să fie adresate doar la oficiul întreprinderii din mun. Chișinău, str. Tighina 33 (sudiviziune oficial declarată la Serviciul Fiscal de Stat ca loc de aflare a oficiului, conducerii întreprinderii).

La fel, Rucan Andrian a remarcat că el este unica persoană împuternicită de a reprezenta întreprinderea în relațiile cu terțele persoane și autoritățile publice, conform

² Această parte a formularului trebuie să conțină un rezumat al informațiilor pertinente referitoare la cauza dedusă judecării instanței de drept comun, i.e. instanței în fața căreia sau de care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate

Hotărîrii Judecătorei Chişinău sediul Central din 02.07.18. La rîndul său, administratorul insolvabilităţii avînd funcţii de supraveghere şi coordonare a acţiunilor întreprinse de administrator, dar nu de administrare sau de reprezentare a întreprinderii.

Concomitent, administratorul SRL "Ecosem Grup", Rucan Andrian a atenţionat că nu are nici un cabinet electronic şi nici o cutie poştală şi respectiv **nu a recepţionat nici un document pretins ca fiind expedit de către Serviciul Fiscal de Stat în adresa SRL "Ecosem Grup"**.

La data de 24.01.2020 administratorul SRL "Ecosem Grup" s-a adresat cu o reclamaţie către Centrul de Tehnologii Informaţionale în Finanţe de pe lîngă Ministerul Finanţelor al RM, în care a relatat conţinutul Hotărîrii Judecătorei Chişinău, Sediul Centru din 02.07.18, privind confirmarea planului de restructurare şi restabilire în funcţie a organelor de conducere a SRL "Ecosem Grup" sub supravegherea administratorului insolvabilităţii.

În scopul executării hotărîrii instanţei de judecată sus indicate, administratorul SRL "Ecosem Grup" a indicat că s-a adresat de repetate ori la Centrul de Tehnologii informaţionale în Finanţe pentru a se înregistra suplimentar, pe lîngă administratorul insolvabilităţii, în programul administrat de Centru, pentru a avea acces şi a putea semna documentele contabile electronice împreună cu administratorul insolvabilităţii, însă colaboratorii Centrului au comunicat de fiecare dată că softul Ministerului Finanţelor utilizat de Serviciul Fiscal de Stat nu permite înregistrarea a doi administratori cu drept de semnătură concomitentă şi a contabilului suplimentar. Reieşind din explicaţiile colaboratorilor Centrului, în sistemul operaţional pentru semnarea documentelor contabile electronice pot fi aplicate doar 2 semnături şi anume una a directorului şi una a contabilului. Aplicarea a celei de a 3 semnătură pentru valabilitatea documentelor semnate electronic nu este posibilă deoarece softul nu permite asemenea operaţiune.

În condiţiile sus indicate, avînd în vedere că potrivit Hotărîrii Judecătorei Chişinău sediul Centru din 02.07.18 pentru valabilitatea actelor de dispoziţie ale SRL "Ecosem Grup" este necesară aplicarea a 2 semnături de către 2 directori, iar în cazul actelor contabile, suplimentar şi a treia semnătură a contabilului întreprinderii, administratorul statutar a solicitat Centrul de Tehnologii informaţionale în Finanţe prezentarea următoarei informaţii:

1. Este sau nu posibilă înregistrarea în programa gestionată de Centrul de Tehnologii informaţionale în Finanţe a 2 administratori concomitent, care să semneze documentele contabile electronice (declaraţii, facturi ş.a), pe lîngă semnătura contabilului, ca doar în prezenţa a 3 semnături documentul electronic să fie valabil ?
2. Conform programei (softului) gestionat de Centrul de Tehnologii informaţionale în Finanţe, la moment administratorul SRL "Ecosem Grup"- Rucan Andrian dispune sau nu de dreptul de acces şi respectiv de semnare a documentelor contabile electronice ?
3. Care sunt soluţiile posibile de realizat în cazul din speţă pentru a asigura posibilitatea atât a administratorului, cît şi a administratorului insolvabilităţii SRL "Ecosem Grup", de a examina şi de a semna documentele contabile electronice şi/sau de a beneficia de serviciile oferite de softul gestionat de Centru, în condiţiile Hotărîrii Judecătorei Chişinău sediul Centru din 02.07.18, fără a exclude dreptul de semnătură al contabilului întreprinderii.

Conform răspunsului din 05.02.2020, Centrul de Tehnologii informaţionale în Finanţe de pe lîngă Ministerul Finanţelor, confirmă că **în urma modificărilor efectuate la 20.12.17**, în temeiul Hotărîrii Curţii de Apel Chişinău din 20.11.17 privind intentarea procesului de insolvabilitate faţă de SRL "Ecosem Grup", **accesul administratorului SRL "Ecosem Grup" Rucan Andrian a fost sistat, iar aplicarea a 3 semnături nu este posibilă conform dotărilor tehnice ale softului.**

Astfel, la moment avînd în vedere barierele tehnice impuse de softul utilizat de Serviciul Fiscal de Stat și condițiile impuse de Hotărîrea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 02.07.18, administratorul SRL "Ecosem Grup" nu poate avea acces la serviciile electronice pretinse ca utilizate de organul fiscal la informarea SRL "Ecosem Grup" despre inițierea și efectuarea controalelor, deciziile emise și probabil despre alte notificări. În condițiile date acesta nu poate fi considerat vinovat și responsabil de lipsa unui astfel de cabinet și de neexecutarea cerințelor pretinse de SFS, în condițiile în care statul nu asigură accesul la informație.

C. Obiectul sesizării³

Obiect al prezentei sesizări este prevederea art. 131 (11) Cod Fiscal, care prevede: "Comunicarea Serviciului Fiscal de Stat cu persoanele menționate la art.187 alin.(2¹), inclusiv aducerea la cunoștință a actelor administrative, a citațiilor, a altor acte sau răspunsuri la adresări, se face prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat. Documentele menționate se consideră recepționate din momentul intrării în cutia poștală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat.

D. Argumentarea incidenței unui drept sau a mai multor drepturi din Constituție⁴

Constituția RM

Articolul 1

Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sînt garantate.

Articolul 4

Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 20

Accesul liber la justiție

(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nici o lege nu poate îngrădi accesul la justiție.

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

În această parte a formularului se vor menționa prevederile contestate în fața Curții Constituționale, potrivit competenței sale ratione materiae. Aceste prevederi trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei în care a fost ridicată excepția de neconstituționalitate.

În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta de ce consideră aplicabil unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție, adică va argumenta dacă există o ingerință în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție.

Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Articolul 23

Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

- (1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.
- (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 26

Dreptul la apărare

- (1) Dreptul la apărare este garantat.
- (2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

- (1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sînt garantate.
- (2) Nimeni nu poate fi expropriat decît pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreptă și prealabilă despăgubire.

Articolul 54

Restrîngerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- (1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
- (2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrîngeri decît celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
- (3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrîngerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
- (4) Restrîngerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

1. Orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații penale îndreptate împotriva sa.
2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată pînă ce vinovăția sa va fi legal stabilită.
3. Orice acuzat are, mai ales, dreptul :
  - a. să fie informat, în termenul cel mai scurt, într-o limbă pe care o înțelege și în mod amănunțit, despre natura și cauza acuzației aduse împotriva sa ;

b. să dispună de timpul și de înlesnirile necesare pregătirii apărării sale ;

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

Orice persoană ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale, chiar și dacă încălcarea ar fi fost comisă de persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.

Prevederi relevante din Codul Fiscal al RM

Conform art. 214 (1) CF, Controlul fiscal are drept scop verificarea modului în care contribuabilul respectă legislația fiscală într-o anumită perioadă sau în câteva perioade fiscale.

Conform art. 189 (1) CF, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele contribuabililor în urma controalelor fiscale, dacă au fost stabilite cazuri de nerespectare a legislației fiscale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislația fiscală.

(2) Dacă în timpul controlului fiscal sumele impozitelor și taxelor care urmau să fie vărsate la buget nu pot fi determinate din lipsă de contabilitate ori din cauza ținerii ei neconforme, dacă contribuabilul (reprezentantul acestuia) sau persoana lui cu funcție de răspundere nu prezintă, în totalitate sau în parte, documentele de evidență și/sau dările de seamă fiscale, Serviciul Fiscal de Stat calculează impozitele și taxele prin metode și din surse indirecte, efectuând ulterior recalcularea lor după restabilirea evidenței, în conformitate cu legislația, sau după prezentarea documentelor respective.

Conform art. 216 (2) CF, Controlul fiscal la fața locului poate fi efectuat numai în temeiul unei decizii scrise a conducerii organului care exercită controlul.

(5) La finalizarea controlului fiscal la fața locului, se întocmește un act de control fiscal.

(8) Contribuabilul, inclusiv prin intermediul conducătorului sau altui reprezentant al său, este obligat, după caz, să asigure condiții adecvate pentru efectuarea controlului, să participe la efectuarea lui și să semneze actul de control fiscal, chiar și în cazul dezacordului. În caz de dezacord, el este obligat să prezinte în scris, în termen de până la 15 zile calendaristice, argumentarea dezacordului, anexînd documentele de rigoare.

Conform art. 226 (1) CF, Citația este un înscris în care persoana este invitată la Serviciul Fiscal de Stat ca să depună documente sau să prezinte alt gen de informație, relevante pentru administrarea fiscală, precum și pentru realizarea tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte. Serviciul Fiscal de Stat este în drept să citeze orice persoană pentru a depune mărturii sau a prezenta documente.

(2) Modelul citației este stabilit de Serviciul Fiscal de Stat. În ea se indică scopul citării, data, ora și locul unde trebuie să se prezinte persoana citată, obligațiile și responsabilitatea ei.

Conform art. 253 (1) CF, Împiedicarea controlului fiscal prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu o altă destinație, prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente, necesare Serviciului Fiscal de Stat, asupra problemelor care apar în timpul controlului, prin alte acțiuni sau inacțiuni se sancționează cu amendă de la 4000 la 6000 de lei.

(5) Pentru neexecutarea cerințelor din citația Serviciului Fiscal de Stat, contribuabilii specificați la art.232 lit.b) se sancționează cu o amendă de la 400 la 600 de lei, contribuabilii specificați la art.232 lit.a) și c) – de la 4000 la 6000 de lei.

Prevederi relevante din Codul Administrativ

Conform art. 189 (1) Cod Administrativ, Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 209 (1) Cod Administrativ, Acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

E. Argumentarea pretensei încălcării a unuia sau a mai multor drepturi garantate de Constituție⁵

Reieșind din normele sus indicate rezultă cu certitudine că prin expedierea pretinsă de către Serviciul Fiscal de Stat a citațiilor și deciziilor de inițiere a controalelor, precum și solicitarea documentelor contabile pentru control, prin intermediul cutiei poștale din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat, contribuabilul este pus în întârziere și obligat să prezinte Serviciului Fiscal de Stat documentele la control sau să execute cerințele SFS, indiferent de faptul dacă a făcut în realitate sau nu cunoștință cu cele pretins expediate de Serviciul fiscal de Stat. Mai mult ca atât, contribuabilul poartă răspundere pentru neexecutarea în termen și corespunzătoare a cerințelor date.

SRL "Ecosem Grup" consideră că prevederile art. 131 (11) din Codul Fiscal atentează grav la normele constituționale indicate supra, ori contribuabilul fără a recepționa de fapt o careva solicitare, decizie, act administrativ, citație din partea SFS este obligat să respecte aceste cerințe și este pasibil de sancționare în caz de neexecutare în termen a acestor cerințe.

Astfel, contribuabilul este considerat din start vinovat de neexecutarea cerințelor Serviciului Fiscal de Stat, fără a mai fi necesară demonstrarea atât din partea organului fiscal că contribuabilul a fost efectiv informat despre solicitările adresate și fără a fi în posibilitate

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va argumenta, după caz, de ce consideră că îi este încălcat unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție. Este recomandabil ca acesta să urmeze, în argumentarea sa, următorii pași: (1) dacă ingerința în unul sau mai multe drepturi garantate de Constituție este prevăzută de lege; în caz afirmativ, (2) dacă ingerința urmărește realizarea unui scop legitim permis de Constituție; în caz afirmativ, (3) dacă există o legătură rațională între ingerință și scopul legitim urmărit; în caz afirmativ, (4) dacă ar putea fi instituite alte măsuri legislative la fel de eficiente și mai puțin intruzive pentru dreptul/drepturile fundamentale în discuție; în caz afirmativ, (5) dacă ingerința este proporțională cu scopul legitim urmărit.

contribuabilul de a aduce argumente și probe în vederea demonstrării lipsei de cunoștință despre solicitările SFS.

Prevederile art. 131 (11) atentează în asemenea mod grav atât la **principiul prezumției nevinovăției** contribuabilului, precum și la **dreptul acestuia la apărare, la un proces efectiv, la apărarea proprietății sale**. Ori, cu toate că contribuabilul nu a conșcut despre cele expediate de SFS în așa numită cutie poștală din cabinetul electronic personal, de pe portalul SFS, acesta este responsabil deja față de SFS, este pasibil de amendă și este lipsit de dreptul de a contesta acțiunile și actele SFS.

Remarcăm la acest capitol că **legislația nu prevede o asemenea noțiune ca cabinetul electronic personal**. Legislația nu obligă contribuabilul de a avea un astfel de cabinet sau cutie poștală, după cum nici de a o verifica în fiecare zi sau la anumite intervale.

Reieșind din normele sus indicate rezultă că de momentul aducerii la cunoștință a actelor sau acțiunilor Serviciului Fiscal de Stat depinde curgerea termenului de adresare în instanța de judecată pentru apărarea drepturilor încălcate de autoritatea publică, după cum și curgerea termenului pentru prezentarea documentelor la control, a explicațiilor sau a probelor aferente controlului, precum și termenul de prezentare a contestațiilor la deciziile privind inițierea controlului sau la actul de control întocmit de organul fiscal.

La rîndul său, prin art. 131 (11) al Codului Fiscal legiuitorul a stabilit arbitrar că documentele se consideră recepționate de contribuabil din momentul intrării în cutia poștală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat, atentînd astfel grav la drepturile contribuabilului consfințite de Constituție, cît și de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, indicate supra.

După cum a constatat și Curtea Constituțională în Hotărîrea sa nr. 8 din 05.04.2019, privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 162 alin. (2) din Codul de Executare, la p. 41, Dreptul de acces la un tribunal, garantat de articolul 20 din Constituție și, respectiv, de articolul 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, trebuie să fie unul practic și efectiv, nu teoretic și iluzoriu. Efectivitatea dreptului în discuție reclamă ca persoanele să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act care constituie o ingerință în exercitarea drepturilor lor. Dreptul de acces la un tribunal include nu doar dreptul de a iniția o acțiune, ci și dreptul la soluționarea cauzei de către un tribunal competent să se pronunțe asupra tuturor aspectelor de fapt și de drept (*Parohia Greco-Catolică Lupeni și alții v. România* [MC], 29 noiembrie 2016, § 86).

42. Dreptul de acces la un tribunal nu este un drept absolut. Acesta poate fi limitat. Limitările accesului la o instanță trebuie să fie prevăzute de lege, să urmărească un scop legitim și să fie proporționale, pentru a nu afecta însăși esența dreptului. Această afirmație este valabilă și pentru normele de natură procedurală care stabilesc termene în interiorul cărora persoanele ar putea formula o contestație (*Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, § 36).

43. Folosirea termenelor limitative privește asigurarea bunei-administrații a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice.

44. Durata termenului este o chestiune în privința căreia statul dispune de o marjă de apreciere. De principiu, instituirea unor termene scurte (e.g. de cinci, de șapte sau de zece zile) pentru

formularea unei contestații nu ridică, *per se*, o problemă în baza articolului 6 § 1 din Convenția Europeană (*Mamikonyan v. Armenia*, 16 martie 2010, § 29).

45. Totuși, aceste termene nu trebuie să fie excesiv de rigide, pentru a lipsi persoana de o contestație efectivă. Astfel, dreptul de a înainta o acțiune sau de a introduce o cale de atac trebuie să apară din momentul în care persoana a luat cunoștință, în mod efectiv, de actul care poate să aducă atingere drepturilor sau intereselor sale legitime (*Miragall Escolano și alții v. Spania*, 25 ianuarie 2000, § 37; *Georgiy Nikolayevich Mikhaylov v. Rusia*, 1 aprilie 2010, § 54).

1.3. Aspectul procedural al dreptului de proprietate

46. Dreptul la un proces echitabil presupune că orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî în privința încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil. Unul dintre aceste drepturi cu caracter civil este dreptul de proprietate. În timp ce articolul 46 din Constituție asigură protecția dreptului de proprietate, sub aspectul său substanțial, articolul 20 din Constituție pretinde adoptarea unor garanții procedurale, în vederea soluționării litigiilor privind dreptul de proprietate. Cu alte cuvinte, dispozițiile articolului 46 din Constituție stabilesc limitele ingerinței în dreptul de proprietate, iar dispozițiile articolului 20 garantează accesul la un tribunal și la un proces echitabil pentru a se stabili dacă ingerința a fost proporțională.

47. Cu privire la aspectul procedural al dreptului de proprietate, Curtea Europeană a menționat că, deși articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție nu stabilește, în mod expres, obligații procedurale, dreptul național trebuie să ofere persoanei posibilitatea de a prezenta cazul său unei autorități competente să se pronunțe în privința măsurii care aduce atingere dreptului său de proprietate (*Vrzić v. Croația*, 12 iulie 2016, § 110). Sub acest aspect, Curtea Europeană a reținut că articolul 1 al Protocolului nr. 1 la Convenție obligă statele contractante să instituie proceduri judiciare care implică garanții procedurale suficiente și care permit, prin urmare, tribunalelor naționale să hotărască în mod efectiv și corect cu privire la orice litigii privind dreptul de proprietate dintre indivizi sau dintre indivizi și stat (*Zagrebačka banka d.d. v. Croația*, 12 decembrie 2013, §§ 250, 251). Garanțiile articolului 6 din Convenție sunt aplicabile și în cadrul acestor proceduri.

48. Prin urmare, atunci când este în discuție dreptul de proprietate, persoana interesată trebuie să aibă la dispoziție suficiente garanții procedurale și trebuie să aibă posibilitatea unui acces efectiv la un tribunal, care să se pronunțe cu privire la preținsele ingerințe în dreptul său.

53. Aplicarea modului de calculare a termenului prevăzut de articolul 162 alin. (1) din Codul de executare ar putea conduce la restrângerea nejustificată a dreptului de acces la un tribunal. Astfel, un debitor sau un alt participant la procedura de executare căruia din culpa executorului nu i s-a trimis actul de executare sau care nu recepționează acest act în timp util, prin intermediul serviciilor poștale, nu își va putea realiza în mod efectiv dreptul de a contesta actul respectiv în cele 15 zile de la emiterea acestuia.

Drept urmare Curtea a apreciat în cazul menționat ca fiind neconstituțională calcularea unor termene sau începerea curgerii lor pentru exercitarea drepturilor de către persoană, de la o dată care nu corespunde celei de comunicare efectivă a documentului care acordă drepturi sau obligă persoana la anumite acțiuni sau la suportarea unor consecințe.

La caz, fiind identică aceeași situație constatată de Curte în Hotărîrea nr. 8 din 05.04.19, ori contribuabilul prin prisma art. 131 (11) este pus în situația de a pierde dreptul la apărare, la executarea cerințelor SFS, la prezentarea probelor, documentelor, la contestarea acțiunilor sau actelor emise de Serviciul Fiscal de Stat, precum și pierderea patrimoniului său, avînd la bază calcularea arbitrară a tuturor temenilor relevanți, din momentul intrării în cutia poștală din cabinetul electronic personal al contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat, a documentelor expediate de Serviciul Fiscal.

Este evident că și în cazul art. 131 (11) din Codul Fiscal este prezentă o insecuritate juridicală a contribuabilului și o atentare gravă la drepturile fundamentale ale acestuia indicate supra.

În temeiul celor invocate în prezenta sesizare solicităm înaltei Curți de a declara neconstituțională prevederea art. 131 (11) din Codul Fiscal.

F. Lista documentelor relevante (dacă este cazul)⁶

Anexat se prezintă următoarele documente relevante:

1. Hotărîrea Curții de Apel Chișinău nr. 2i-570/17 din 20.11.2017.
2. Hotărîrea Judecătoriai Chișinău sediul Centru nr. 2i-440/18 din 02.07.2018.
3. Copia adresării SRL "Ecosem Grup" către Centrul de Tehnologii Informaționale în Finanțe din 24.01.2020.
4. Copia răspunsului Centrului de Tehnologii Informaționale în Finanțe din 05.02.2020.

⁵ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va enumera documentele relevante (extrasul cu prevederile normative contestate, alte hotărâri sau decizii ale Curții Constituționale cu un obiect similar, alte hotărâri sau decizii cu obiect similar pronunțate de alte curți constituționale, jurisprudența relevantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, studii de drept comparat), pe care le va anexa.

G. Declarația și semnătura autorului sesizării⁷

SRL "Ecosem Grup" în planul procedurii de restructurare în persoana administratorului statutar și al administratorului insolvabilității declară pe propria onoare că informațiile prezentate Curții Constituționale în prezenta sesizare sunt veridice.

09.11.2021

**Administratorul statutar
SRL "Ecosem Grup"****Rucan Andrian****Administratorul insolvabilității
SRL "Ecosem Grup"****Balan Vladimir**

⁷ În această parte a formularului, autorul excepției de neconstituționalitate va declara pe propria sa onoare că informațiile prezentate Curții sunt veridice, semnând la final.

ÎN C H E I E R E

26 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Judecătorul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, Violeta Chisilița, studiind problema ridicării excepției de neconstituționalitate, în cauza de contencios administrativ la acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ defavorabil,

c o n s t a t ă

La 12 mai 2020, Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup”, a depus o acțiune împotriva Serviciului Fiscal de Stat prin care a solicitat anularea deciziei 317/116 din 05 februarie 2020 asupra cazului de încălcare a legislației comisă de Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup”.

La 09 noiembrie 2021, Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup” a formulat o cerere cu privire la sesizarea Curții Constituționale, solicitând verificarea constituționalității prevederilor art. 131 alin.(11) Cod fiscal.

Pârâțul, Serviciul Fiscal de Stat, prin referința depusă a solicitat respingerea cererii privind ridicarea excepției de neconstituționalitate menționând că, în conținutul acesteia nu sunt invocate contradicțiile actului normativ cu prevederile Constituției. Potrivit prevederilor art. 121 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. La caz, procesul judiciar nu a început, nici faza explicațiilor participanților la proces (art. 213 CPC), astfel, părțile nu sunt la faza în care se poate de constatat contradicția normei de drept cu prevederile Constituției, deoarece această normă încă nu a fost invocată și astfel instanța nu poate sesiza o eventuală contradicție.

Examinând cererea de ridicare a excepției de neconstituționalitate, judecătorul concluzionează, că cererea este întemeiată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedură civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 12¹ alin. (1) CPC, în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

Alin. (2) și (3) din același articol statuează că, la ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitând-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

- obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;
- excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;
- prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

- nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amână pledoariile.

Verificând exigențele impuse prin prevederile art. 12¹ CPC și hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09 februarie 2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, instanța constată că acestea sunt întrunite pe deplin.

Astfel, cererea a fost depusă de reclamantul Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup”, obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

Totodată, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei, reclamantul invocând că datorită comunicării Serviciului Fiscal de Stat cu contribuabilul în modul prevăzut de art.131 (11) Cod fiscal, i-au fost limitate drepturile sale în cadrul procedurii administrative.

Din considerentele menționate, în conformitate cu art. 195, 230 Cod administrativ art. 269-270, art. 12¹ CPC, judecătorul,

d i s p u n e

Se admite cererea Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup”, de ridicare a excepției de neconstituționalitate, formulată în cauza de contencios administrativ, la acțiunea Societății cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup” împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la anularea actului administrativ defavorabil.

Se ridică excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 131 alin.(11) Cod fiscal.

Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate formulată de Societatea cu Răspundere Limitată „Ecosem Grup”, se remite Curții Constituționale pentru examinare.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac decât o dată cu fondul cauzei.

Judecător

/semnătura/

Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița

Digitally signed by Chisilița Violeta
Date: 2021.12.03 12:01:17 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

